

ва както следва: от 18,3 на 14,6, за да стигне 13,0. Прави впечатление, че спадът на естествения прираст при циганите е значително по-голям от този при турците (5,3 при циганите и 3,4 при турците).

Измененията в естествения прираст сред българите, турците и циганите свидетелстват за някои по-нови процеси и тенденции в националната ни история. **Първо**, за това, че българският етнос бележи далеч по-нисък процент на естествен прираст спрямо турците и циганите в собствената си родина. **Второ**, за това, че сред турците и значително по-силно при циганите естественият прираст бележи системно намаляване, в границите на което се очертава тенденция към изравняване със сложилите се стандарти при българския етнос (макар и в една по-далечна историческа перспектива).

Етнодемографската характеристика на циганите в България няма да бъде достатъчно пълна и правдива, ако изпусне **образователната определеност** на нашите роми. За съжаление, както вече бе посочено, в миналото редица демографско-статистически признаци не са визирани с етническата им определеност, а с тяхната езикова или вероизповедна определеност. Казаното се отнася и за образователния признак на циганите. Старите преброявания се занимават в общ план с грамотността и неграмотността на населението при разбивки не по етнически, а по езиков признак, - и то като обединяват в едно три различни етнически групи - турци, цигани и татари (поради вероизповедната им близост). В същото време те не отбелязват къде се поставят другите етнически групи, свързани също с мохамеданското вероизповедание, когато се третира тяхната грамотност и неграмотност. Става дума по-конкретно, че при старите преброявания по признака "народност" се отбелязва съответното наличие на такива етнически групи като "кюрди", "черкези" и "арнаути" (албанци), които като цяло са последователи на исляма. Като пример в това отношение ще си послужи с преброяването през 1910 г.³⁴, при което е установено следното инородно население:

Народност	Мъже	Жени	Общо
-----------	------	------	------

³⁴ Виж: Общи резултати от преброяването на населението в царство България на 31.XII.1910 г., книга I, С., 1923 г.